

Rada
Evropské unie

Brusel 1. července 2022
(OR. en)

10596/22

ECOFIN 659
UEM 181
SOC 395
EMPL 267
COMPET 537
ENV 654
EDUC 258
RECH 405
ENER 327
JAI 939
GENDER 118
ANTIDISCRIM 92
JEUN 130
SAN 410

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců (část II) / Rada
Předmět:	Návrh závěrů Rady pro hospodářské a finanční věci o zprávě o fiskální udržitelnosti za rok 2021

Delegace naleznou v příloze návrh závěrů Rady o zprávě o fiskální udržitelnosti za rok 2021 ve znění vypracovaném Hospodářským a finančním výborem ve dnech 29.–30. června 2022.

ZPRÁVA O FISKÁLNÍ UDRŽITELNOSTI ZA ROK 2021

– návrh závěrů Rady pro hospodářské a finanční věci –

Rada pro hospodářské a finanční věci:

1. VÍTÁ zprávu Komise o fiskální udržitelnosti za rok 2021, která obsahuje aktualizaci posouzení rizik ohrožujících fiskální udržitelnost v celé Evropské unii připravenou na základě obohaceného vícerozměrného přístupu a vycházející ze zprávy o stárnutí populace z roku 2021. BERE NA VĚDOMÍ zlepšení metodologie zavedená ve zprávě, zejména zjednodušení a zdokonalení analýzy udržitelnosti dluhu – mimo jiné zohledněním dopadu investic v rámci nástroje NextGenerationEU na střednědobý růst HDP – a předložení analýzy, která vykresluje fiskální rizika související se změnou klimatu, přičemž konstatuje, že potenciální dopad, které mohou mít na střednědobý růst HDP reformy iniciované na základě nástroje NextGenerationEU, nebyl dosud v analýze zohledněn. ZNOVU POTVRZUJE jednotlivé funkce analýzy fiskální udržitelnosti prováděné Komisí, včetně stanovení potenciálních fiskálních rizik v členských státech, z něhož vycházejí politické požadavky a doporučení v kontextu Paktu o stabilitě a růstu a evropského semestru. BERE NA VĚDOMÍ, že aktualizace v rámci jarního balíčku Komise celkově potvrzuje zjištění zprávy o fiskální udržitelnosti za rok 2021, přičemž v klasifikaci rizik bylo zaznamenáno jen málo změn.

2. BERE NA VĚDOMÍ, že podle posouzení Komise se celkově zdá, že ve většině členských států jsou bezprostřední fiskální rizika pouze omezeného rozsahu, i když fiskální a makroekonomické nedostatky přetrvávají. Financování z nástroje NextGenerationEU a očekávaný dopad investic v rámci Nástroje pro oživení a odolnost na růst hrají důležitou úlohu při zmírňování krátkodobých rizik. Vysoká míra zadlužení, která se v důsledku krize COVID-19 dále zvýšila, a vysoké záporné čisté investiční pozice vůči zahraničí v některých členských státech však představují značný zdroj krátkodobé zranitelnosti.

3. BERE NA VĚDOMÍ, že z posouzení Komise vyplývá, že pokud nedojde ke změně politiky, několik členských států bude ve střednědobém horizontu čelit vysokým rizikům, zejména v důsledku vysokého veřejného dluhu a zvyšujících se trajektorií dluhu, což odráží slabou výchozí fiskální pozici a v některých případech předpokládaný nárůst veřejných výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva, jakož i citlivost vůči nepříznivým otřesům, včetně méně příznivého diferenciálu tempa růstu a úrokových sazeb. BERE NA VĚDOMÍ, že v posouzení jsou zohledněny další faktory: na jedné straně jsou dalším zdrojem rizika podmíněné závazky, zejména spojené se státními zárukami; na druhé straně lepší struktura veřejného dluhu, zejména díky prodloužené průměrné splatnosti, a očekávaný příznivý dopad strukturálních reforem v rámci Nástroje pro oživení a odolnost představují faktory zmírňující rizika. BERE NA VĚDOMÍ mimořádnou nejistotu ohledně hospodářského výhledu vyvolanou agresí Ruska vůči Ukrajině a výzvy vyplývající ze zvýšené míry inflace.

4. BERE NA VĚDOMÍ, že z posouzení Komise vyplývá, že pokud nedojde ke změně politiky, několik členských států bude ve dlouhodobém horizontu čelit vysokým rizikům, zejména v důsledku předpokládaného nárůstu nákladů spojených se stárnutím obyvatelstva a v některých případech v důsledku zranitelnosti spojené s vysokou úrovní veřejného dluhu. PŘIPOMÍNÁ, že udržitelnost veřejných financí se v dlouhodobém horizontu potýká se značnými výzvami v důsledku demografických změn.

5. UZNÁVÁ, že vysoké úrovně veřejného dluhu mohou bránit hospodářskému růstu a omezovat schopnost členských států zajistit proticyklickou stabilizaci v případech dalšího hospodářského útlumu a mohou mít negativní vedlejší účinky, zejména v eurozóně.

6. ZDŮRAZŇUJE, že ze zjištění obsažených ve zprávě o fiskální udržitelnosti za rok 2021 vyplývá, že jakmile to hospodářské podmínky dovolí, je zapotřebí provádět fiskální politiky, jejichž cílem je dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti dluhu při současném posílení investic, a to mimo jiné s cílem splnit zelenou a digitální transformaci. UZNÁVÁ, že provádění plánovaných strukturálních reforem, mimo jiné v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a v souladu s doporučeními pro jednotlivé země vydanými v rámci evropského semestru, bude důležitým prvkem při snižování rizik v oblasti fiskální udržitelnosti. ZDŮRAZŇUJE, že vhodná kombinace politik pro řešení výzev v oblasti fiskální udržitelnosti by se měla zaměřit na posílení růstu, zdravé veřejné finance, mimo jiné prostřednictvím reformy důchodových systémů, systémů zdravotní péče a systémů dlouhodobé péče, a na zajištění makrofinanční stability. KONSTATUJE, že problematika změny klimatu vyžaduje, aby členské státy stále více zohledňovaly její dopady na rozpočtové plánování, jakož i v rámci účinných politik v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.

7. OPĚTOVNĚ POTVRZUJE, že je třeba nadále provádět vhodná politická opatření ve všech oblastech souvisejících se stárnutím obyvatelstva a zohlednit přitom specifickou situaci jednotlivých zemí a vyhnout se opatřením, která by byla v rozporu s již přijatými reformami na posílení udržitelnosti. Patří mezi ně přijetí dalších opatření ke zvýšení skutečného věku odchodu do důchodu, mimo jiné podporou delší a vyšší účasti na trhu práce a zabráněním předčasnému odchodu z něj, při současném zohlednění vývoje střední délky života při navrhování důchodových systémů.

8. VYZÝVÁ členské státy, zejména ty, u nichž bylo zjištěno vysoké riziko ohrožující udržitelnost ve střednědobém horizontu, aby v období po roce 2023 prováděly fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajištění věrohodného a postupného snižování dluhu a dosažení fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu prostřednictvím postupné konsolidace, investic a reforem v souladu s doporučeními pro jednotlivé země. VYBÍZÍ členské státy a Komisi, aby závěry zprávy zohlednily ve svých analýzách, následných politických požadavcích a doporučeních v rámci Paktu o stabilitě a růstu a evropského semestru. Tyto strategie a vývoj udržitelnosti veřejných financí budou i nadále pravidelně monitorovány Radou a Komisí, které ve svých analýzách mimo jiné zohlední nový vývoj v oblasti makroekonomických a finančních podmínek, fiskálních politik a strukturálních reforem, zejména v oblastech důchodových systémů a systémů zdravotní a dlouhodobé péče;

9. VYZÝVÁ Komisi, aby do prvních měsíců roku 2025 provedla pravidelné hloubkové celkové posouzení udržitelnosti veřejných financí, mimo jiné s využitím aktualizovaných projekcí výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva v nadcházející zprávě o stárnutí obyvatelstva pro rok 2024, a aby včas informovala příslušné přípravné orgány Rady o příslušných revizích základní metodiky analýzy udržitelnosti dluhu. To zahrnuje další zlepšení metodik pro posuzování udržitelnosti veřejných financí a pokračování v práci na analýze fiskálních rizik souvisejících se změnou klimatu ve spolupráci s členskými státy. VYZÝVÁ Komisi, aby průběžně pravidelně aktualizovala své posouzení udržitelnosti (prostřednictvím Monitoru udržitelnosti zadlužení). Hospodářský a finanční výbor a Výbor pro hospodářskou politiku by měly na základě uvedeného hloubkového celkového posouzení předložit zprávy Radě.
